

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

ชาดา สิมประดิษฐ์พันธ์ุ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนราธิวาส

ข้อมูลหน่วยงาน

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วย จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ตั้งอยู่ใต้สุดของประเทศและติดกับประเทศมาเลเซีย มีพื้นที่ทั้งหมดรวม 6.84 ล้านไร่ (ประมาณ 10,936.864 ตร.กม.) โดยมีการใช้ประโยชน์ที่ดินจำแนกเป็นพื้นที่ป่าไม้ 1.73 ล้านไร่ หรือร้อยละ 25.3 พื้นที่ป่าชายเลน 0.22 แสนไร่ หรือร้อยละ 0.33 พื้นที่การเกษตร 3.5 ล้านไร่ (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล และที่นา) หรือร้อยละ 50.5 และพื้นที่ใช้ประโยชน์อื่น ๆ 1.66 ล้านไร่ หรือร้อยละ 24.27 ของพื้นที่ภาค ในปี 2558 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) เท่ากับ 123,377 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.9 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวประชากร (GRP Per capita) เฉลี่ย 70,322 บาทต่อคนต่อปี ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศประมาณ 2 เท่า ศักยภาพของกลุ่มจังหวัด ได้แก่ มีสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการผลิตพืชเขตร้อน (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน) และเป็นแหล่งทำการประมงที่สำคัญของประเทศ มีพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร อาทิ การแปรรูปยาง ไม้ยาง ปาล์มน้ำมันและอุตสาหกรรมประมงเพื่อการส่งออก ทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศ

มีความหลากหลาย มีโครงข่ายคมนาคมขนส่งสามารถเชื่อมโยงทั้งในและต่างประเทศ และมีเมืองศูนย์กลางที่มีศักยภาพในการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่สามารถขยายผลจากโครงการเมืองต้นแบบ เพื่อรองรับการขยายตัวทางการค้าและการท่องเที่ยวชายแดน ทั้งหมดนี้ภายใต้วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน “เกษตรก้าวหน้า การค้าชายแดน การท่องเที่ยวเชื่อมโยง สู่อาเซียน” และกำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และการตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมการค้า การลงทุน ในพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วัฒนธรรม และเมืองท่องเที่ยวชายแดน

บทนำ

ในปัจจุบันนี้ สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ชายแดนดีขึ้นตามลำดับ จะเห็นได้ว่าจำนวนเหตุการณ์ จำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บและจำนวนผู้เสียชีวิตลดลงต่อเนื่อง ทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นรัฐบาล ราษฎร และเอกชน ร่วมกันปกป้องดูแลพื้นที่ไม่ให้เกิดการใช้ความรุนแรงทุกรูปแบบ นำไปสู่การสร้างสันติสุขและการพัฒนาอย่างยั่งยืนในพื้นที่

ดังนั้น การพัฒนาอย่างเต็มรูปแบบ จึงได้นำมิติเศรษฐกิจมาเป็นแนวทางหลักนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเพื่อสร้างโอกาสการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน มีเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนใต้ และเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อให้เกิดผลต่อเนื่องไปสู่การพัฒนาคุณภาพ

ชีวิตให้กับประชาชนในพื้นที่ เน้นการสร้างโอกาสและการเข้าถึงโอกาสให้กับประชาชนในพื้นที่อย่างเท่าเทียมกัน การยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มมูลค่าด้านการท่องเที่ยว เพิ่มอัตราการจ้างงานเป็นการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น ลดปัญหาความยากจนของประชาชน และเป็นการสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัยให้กับประชาชน นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน เป็นกลยุทธ์สำคัญที่มุ่งไปสู่การแก้ไขปัญหาในมิติด้านความมั่นคงและพัฒนาในจังหวัดภาคใต้ชายแดน ภายใต้รูปแบบการพัฒนา “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”¹ สอดคล้องและเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ที่ว่าการปฏิรูปประเทศและสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดกันมากขึ้น โดยได้น้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศสืบเนื่องไป

¹ กรอบการพัฒนาชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ทั้งนี้จะต้องสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติ

แนวคิดที่ได้รับจากการฝึกอบรมและการศึกษาดูงาน ณ ประเทศ ญี่ปุ่น

การสร้างอัตลักษณ์การท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จัก (Branding)

การคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของประเทศญี่ปุ่น สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและประเพณีดั้งเดิม มีโบราณสถานและโบราณวัตถุ ปราสาทโอคายามา สวนโคระคุเอ็น พิพิธภัณฑ์ เมืองคุราชิกิ โดยเป็นโซนยอดนิยมที่สามารถเดินเล่นภายในเมืองกำแพงขาวเก่าแก่ที่ยังคงหลงเหลือทิวทัศน์เข้าสู่ญี่ปุ่นดั้งเดิม ด้านสินค้าที่ผลิตเฉพาะในโอคายามา เช่น คิบิดังโงะ ลูกพีชขาว องุ่นเขียวมาสแคต องุ่นลูกใหญ่ ไร้เมล็ดเนื้อกรอบ ให้น้ำอ่อนโยนและมีรสหวาน เปรี้ยวพอประมาณ ปลาหมึกคาริ ที่โตในทะเลเซโตะในซึ่งมีคลื่นไม่รุนแรงทำให้น้ำปลามีความโดดเด่นเฉพาะตัว, สาเก ที่ใช้ข้าว 3 สายพันธ์ที่มีปลูกเฉพาะในโอคายามา ใช้ในการผลิต เป็นต้น มีการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ชมสวนผลไม้ สวนลูกพลับ สวนองุ่น สวนสตอเบอรี่ อีกทั้งมีการหยิบตำนานเรื่องราวโมโมทาโร่ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของโอคายามาที่น่าสนใจและจดจำง่ายมาเป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมการท่องเที่ยวของเมืองให้เป็นที่รู้จักของคนทั่วโลก

การคมนาคมและระบบการวางผังเมืองที่ดี (Transport and Urban Development)

การเชื่อมโยงระบบการจราจรและขนส่งมวลชน ที่เชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดและอำเภอต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย เห็นได้จากการจัดวางระบบการจราจรที่เชื่อมต่อและสะดวกสบายจากจุดตัดของโครงข่ายการจราจรความเร็วสูงไปยังพื้นที่

ต่าง ๆ ในตัวเมือง เริ่มต้นที่เมืองโอคายามาซึ่งเป็นเมืองที่มีรถไฟชินคันเซ็น
แวะจอด และสามารถเดินทางไปยังเมืองหลักอย่าง โตเกียว เกียวโต
โอซาก้า ภายในเวลาที่รวดเร็ว มีห้างสรรพสินค้า AEON ที่เป็นแหล่ง
ช้อปปิ้งติดกับสถานีรถไฟ และไม่ไกลจากรูปปั้นโมโมทาโร่ซึ่งเป็นสัญลักษณ์
เมืองอีกด้วย โดยใช้การสร้างเรื่องราวเพื่อเพิ่มคุณค่า ใส่ใจรับบริการ และ
ความพร้อมด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานและโครงข่ายการคมนาคม
ที่หลากหลายที่ทันสมัย อีกทั้งยังมีความสะอาดที่สร้างความประทับใจให้แก่
นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน ทำให้ทุก ๆ ปีจะมีการจัดงานสัมมนาวิชาการ
งานกีฬา เป็นจำนวนมาก และเมืองก็ได้รับการพัฒนาให้เป็นคอนเวชั่นซิตี
อีกด้วย ส่งผลให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นทุกปี ทั้งนี้เมืองโอคายามา
ยังมีการวางผังเมืองและแบ่งเป็น 3 โซนด้วยกัน คือ 1.University Area
2. Cultural Area 3. Station Area เพื่อความชัดเจนและง่ายต่อการ
บริหารจัดการต่าง ๆ เช่น การจัด Events ต่าง ๆ เป็นต้น

นวัตกรรมการเกษตรและอาหาร (Innovative Agriculture and Food)

การศึกษาดูงาน ณ สวนผลไม้ Nomaru Engai Kibili Noen
ซึ่งเกษตรกรรวมตัวกันสร้างความเข้มแข็งในรูปแบบสหกรณ์ แต่บริหาร
จัดการโดยชาวไร่ชาวสวนทั้งหมด ขายสินค้าให้กับผู้บริโภคโดยตรง สิ่ง
ที่เห็นได้ชัดเจนคือ การนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการจำหน่ายสินค้า
โดยนำ QR Code ซึ่งสามารถตรวจสอบย้อนกลับไปได้ถึงผลผลิตที่ส่งไป
ให้ผู้บริโภค สิ่งที่จะการันตีถึงความเชื่อมั่นในตัวผลิตภัณฑ์ของร้านค้าได้นั้น
ก็คือการได้เห็นถึงวิธีการปลูกหรือได้รู้จักกับผู้ปลูก ทำให้ลูกค้าทั่วไป

กลายมาเป็นลูกค้าประจำมีความยั่งยืนมากกว่าหลายเท่าตัว นอกจากฉลากที่ติดไปกับตัวสินค้าแล้ว ตัว QR code ยังมีส่วนสำคัญในระบบการตรวจสอบย้อนกลับมายังผู้ปลูกหรือแหล่งผลิต ผู้ผลิตได้ลูกค้าประจำ ผู้บริโภคก็มั่นใจในแหล่งที่มาของพืชผักผลไม้ (win - win)

การศึกษาดูงาน ณ บริษัท Minanmoto Kichoan ได้แนวคิดในการเพิ่มมูลค่า เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าส่งออกไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยด้วย สำหรับร้าน Minamoto Kichoan เป็นร้านขายขนมญี่ปุ่นที่มีชื่อเสียงมากในญี่ปุ่น ซึ่งเปิดมานานถึง 15 ปี ด้วย Concept ของทางร้านที่ใส่ใจสุขภาพของลูกค้า คือส่วนผสมทั้งหมดของ Minamoto Kichoan ล้วนมาจากธรรมชาติที่มีอยู่ในพื้นที่ทั้งสิ้น กล่าวคือ สินค้าทุกชนิดไม่ใส่สารกันบูดและผงชูรสใด ๆ และกระบวนการผลิตที่มีความพิถีพิถันในทุกขั้นตอน มีการใช้เทคโนโลยีช่วยเพิ่มปริมาณในการผลิต การชั่งตวงที่แม่นยำ และแรงงานคนในขั้นตอนที่ต้องใช้ความพิถีพิถัน เช่น การจัดวางองค์ประกอบในขนม การตรวจสอบแพ็คเกจผลิตภัณฑ์ก่อนจำหน่าย ส่งผลให้ร้านได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก จนเปิดสาขามากมายทั้งในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นย่านกินซ่า โอคายาม่า (รวมไปถึงสนามบินนาริตะและฮาเนดะ)

การพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน (Sustainable Development)

ประเทศญี่ปุ่นมีวัฒนธรรมที่วิวัฒนาการมายาวนาน มีวัฒนธรรมที่เป็นดั้งเดิมของประเทศ ทำให้ชาวญี่ปุ่นมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ทำให้ง่ายต่อการสร้างการมีส่วนร่วมทำให้การพัฒนามีความต่อเนื่อง เสริมสร้างการพึ่งพาตนเองก่อนเมื่อมีความมั่นคงแล้วสามารถช่วยเหลือคนรอบข้างได้

ตัวอย่างเช่น บ้านญี่ปุ่นโบราณสีขาวและต้นหลินน้อยใหญ่เรียงรายริม Kurashiki River ที่รู้จักกันดี และมีความสำคัญในฐานะเขตอนุรักษ์กลุ่ม โบราณสถานที่มีคุณค่า Kurashiki เป็นศูนย์กลางการขนส่งสินค้าที่รุ่งเรือง ในศตวรรษที่ 17 ทั้งยังเป็นย่านที่อบอวลไปด้วยกลิ่นอายของเสน่ห์เมืองเก่า ที่สงบสุข Kurashiki Bikan Historical Quarter ผู้มาเยือนจะได้สัมผัส อิทธิพลวัฒนธรรมตะวันตกที่ผสมผสานกับวิถีชีวิตแบบญี่ปุ่นได้อย่างลงตัว เห็นได้จากสถานที่สำคัญด้านวัฒนธรรมจำนวนมาก รวมทั้ง Ohara Museum of Art ซึ่งมีการจัดแสดงผลงานศิลปะนานาชาติ Kurashiki Ivy Square (ย่านท่องเที่ยว) ที่สร้างด้วยอิฐแดงซึ่งเป็นการนำอดีตโรงงาน ทอผ้าที่เคยเป็นสถานที่สำคัญของ Kurashiki มาบูรณะขึ้นใหม่ และสร้าง ขึ้นบนที่ตั้งของโรงงานเดิม รวมถึง Kurashiki Museum of Folkcraft ซึ่งมีการจัดแสดงหัตถกรรมประมาณ 700 ชิ้น พื้นที่บริเวณ Honmachi and Higashimachi areas ส่วนมากรวมทั้งทางเดินจาก Achi - jinja Shrine [ศาลเจ้า] อันเก่าแก่นั้นมีทิวทัศน์งดงามเหนือกาลเวลา และได้รับการรับรองเป็นเขตอนุรักษ์ทางประวัติศาสตร์ ย่านนี้เป็นเมืองเงียบ ๆ ซึ่งมีร้านอาหาร แกลเลอรี และร้านค้าทั่วไปตั้งอยู่อย่างกลมกลืน “Traditional Boat Tour of Kurashiki Canal (นั่งเรือลำเล็กสำรวจเขต โบราณสถาน) เป็นกิจกรรมที่รู้จักกันดีในหมู่นักท่องเที่ยว ที่ผู้มาเยือนจะได้ ชื่นชมความงามของบ้านเรือนสีขาว ขณะนั่งเรือลำเล็กล่องไปตาม Kurashiki River ที่ไหลผ่านกลางเมือง เป็นการพัฒนาจากสิ่งที่มีในท้องถิ่น สร้างให้เกิดมูลค่าสู่ตลาดโลกได้อย่างสำเร็จ ซึ่งแสดงถึงการพัฒนาที่มีความ ต่อเนื่องและยั่งยืนจนมาถึงปัจจุบัน

แนวทางการพัฒนาที่นำมาปรับประยุกต์ใช้กับกลุ่มจังหวัดภาคใต้

ชายแดน

ภาคใต้ชายแดนพึ่งพิงภาคการเกษตร โดยมีพืชเศรษฐกิจหลัก ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล ซึ่งยังใช้รูปแบบการผลิตแบบดั้งเดิม และมีการแปรรูปขั้นต้นเพื่อการส่งออก ทำให้ได้รับผลกระทบจากความผันผวนของราคา นอกจากนี้ภาพลักษณ์ความไม่ปลอดภัยจากเหตุการณ์ความไม่สงบส่งผลต่อภาวะการค้าและการลงทุน อย่างไรก็ตาม ภาคใต้ชายแดนเป็นแหล่งทำการประมงที่สำคัญของประเทศ เนื่องจากมีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ และมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม รวมทั้งมีพื้นที่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และเมืองชายแดนมีจุดที่ตั้งที่ได้เปรียบในการเชื่อมโยงการพัฒนาระหว่างพื้นที่ภาคใต้และมาเลเซียรวมทั้งสิงคโปร์ ประกอบกับปัจจุบันรัฐบาลอยู่ระหว่างดำเนินโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร อำนวยความสะดวก การพัฒนาการค้าและการท่องเที่ยว อำนวยความสะดวก และอำนวยความสะดวก เพื่อสร้างงาน และรายได้ให้กับประชาชน ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

พัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร

- เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว และไม้ผล โดยการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการปลูก การบำรุงรักษา พัฒนayangสายพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อเพิ่มผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่และลดต้นทุนการผลิต และการเก็บเกี่ยวผลผลิต รวมทั้งการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าผลผลิต

- พัฒนาระบบตลาดกลางสินค้าเกษตร (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน) ให้สามารถเป็นแหล่งอ้างอิงราคาและศูนย์กลางการซื้อขายของเกษตรกรในพื้นที่ โดยพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถเชื่อมโยงแหล่งซื้อขายทั้งในและต่างประเทศ

- ส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยปรับระบบการผลิตให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ส่งเสริมการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสานโดยการปลูกพืชที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของตลาด ร่วมกับการปลูกพืชเศรษฐกิจหลักของภาค (ยางพาราและปาล์มน้ำมัน) และการปศุสัตว์ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการผลิตและการตลาด เพื่อเพิ่มรายได้และลดความเสี่ยงจากความผันผวนด้านราคารวมทั้งเสริมสร้างความรู้ในการวางแผนการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) และยกระดับเกษตรกรรายย่อยไปสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรมืออาชีพ (Smart Entrepreneur)

- พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) รวมทั้งสนับสนุนกลุ่ม สถาบันเกษตรกรในพื้นที่ให้เป็นผู้บริหารจัดการธุรกิจการเกษตรอย่างครบวงจร (Smart Farming) โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยในการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการวางแผนการผลิตและการตลาด ตลอดจนองค์ความรู้และเครือข่าย หน่วยงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และลดปัญหาข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งทุน

- ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า (Brand) ผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะสินค้าที่ใช้วัตถุดิบทางการเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ประจำถิ่นในการประกอบอาหาร อาทิ ไก่เบตง และปลากุเลา เพื่อเพิ่มมูลค่าและรองรับการท่องเที่ยวเชิงอาหาร รวมทั้งส่งเสริมตลาดสินค้าที่เป็นอัตลักษณ์

พัฒนาให้เป็นเมืองการค้าและเมืองท่องเที่ยวชายแดน

- พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณด่านชายแดนให้เพียงพอ และได้มาตรฐาน รวมทั้งพื้นที่เศรษฐกิจบริเวณชายแดน โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงเข้าสู่ด่านให้มีมาตรฐาน การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการขนส่งระหว่างประเทศ จัดระเบียบการใช้พื้นที่บริเวณด่านชายแดน ชุมชนและพื้นที่หลังด่านให้เหมาะสม

- พัฒนาโครงข่ายคมนาคมให้มีความเชื่อมโยงและมีมาตรฐาน พัฒนาโครงข่ายถนนสายหลักและสายรองให้มีมาตรฐาน และมีความปลอดภัย สามารถเชื่อมโยงและอำนวยความสะดวกในการเดินทางและการขนส่งสินค้าได้ทุกระบบ อาทิ สายนราธิวาส - สุโขทัย - ลพบุรี - นครราชสีมา - เบตง พัฒนาและสร้างความร่วมมือในการเชื่อมโยงการเดินทาง การขนส่งสินค้า และการท่องเที่ยวจากสถานีรถไฟสุโขทัย - ลพบุรี - นครราชสีมา - เบตง มาเลเซีย และวางระบบการกำกับดูแลการขนส่งให้มีมาตรฐานความปลอดภัย

- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม โดยปรับปรุงภูมิทัศน์ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการที่เพียงพอและได้มาตรฐาน มีความปลอดภัย และส่งเสริมกิจกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย

และสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ อาทิ ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงอาหาร เชิงเกษตร และการท่องเที่ยวชุมชน สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริการ เช่น ที่พัก (ecolodge) และ มัคคุเทศก์ เป็นต้น การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสนับสนุนการท่องเที่ยว และการสร้างเครือข่ายบริหารจัดการและเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกภาค (เบตง - ปีนัง)

- พัฒนาและส่งเสริมธุรกิจต่อเนื่องการท่องเที่ยวในเมืองท่องเที่ยวชายแดน โดยพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการให้บริการสู่สากลที่คำนึงถึงความสะอาด สวยงาม และมาตรฐานสุขอนามัย บริการด้านการศึกษา และ ศูนย์ดูแลผู้ป่วยและผู้สูงอายุ (Nursing Home Care) รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาเมืองท่องเที่ยวชายแดน (เบตง) เมืองการค้าชายแดน (สุโขทัย-ลก) โดยพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอและได้มาตรฐาน อาทิ ไฟฟ้าที่เพียงพอ โครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อเพิ่มช่องทางการตลาด สนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์สนับสนุนความปลอดภัย นักท่องเที่ยว สนับสนุนการพัฒนาธุรกิจบริการท่องเที่ยวตลอดห่วงโซ่คุณค่า รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและผู้ประกอบการธุรกิจบริการท่องเที่ยว

- พัฒนาและส่งเสริมธุรกิจการค้าชายแดน โดยการจัดหาที่ดินรองรับการพัฒนาการค้าชายแดน และการจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตร เมืองชายแดน และกำหนดมาตรการส่งเสริมการลงทุนที่เหมาะสมให้กับผู้ประกอบการ

เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

- พัฒนาและสนับสนุนทักษะฝีมือแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งในพื้นที่และต่างประเทศ รองรับการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป เมืองการค้า และเมืองท่องเที่ยวชายแดน สนับสนุนผู้ประกอบการจ้างงานสำหรับผู้ที่ได้รับการพัฒนาทักษะแรงงานในพื้นที่ และสนับสนุนแรงงานที่มีทักษะเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่

- ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน อาทิ เครื่องแต่งกายมุสลิม สินค้า OTOP โดยใช้ภูมิปัญญาและกลไกประชารัฐในการสนับสนุนความรู้ ในออกแบบผลิตภัณฑ์ การผลิต และการจัดการตลาด รวมทั้งสร้างเอกลักษณ์ของสินค้า ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มช่องทางการตลาด และสนับสนุนการตลาดโดยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-commerce)

- สร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรม โดยสร้างความเข้าใจ และการยอมรับในการอยู่ร่วมกันของสังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และรักษาอัตลักษณ์วัฒนธรรมที่หลากหลาย สนับสนุนกิจกรรมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม สร้างเครือข่ายความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลรักษาความปลอดภัยของชุมชนและท้องถิ่น

ดังนั้น การพัฒนาภายใต้รูปแบบการพัฒนา “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” จึงเป็นการบูรณาการสำคัญตามนโยบายของรัฐบาลปัจจุบันภายใต้การบริหารงานของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีมีเป้าหมาย

เพื่อสร้างและพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ชายแดน ให้มีการเจริญเติบโตโดยสมดุล สอดคล้องกับต้นทุนและศักยภาพของพื้นที่จังหวัดภาคใต้ชายแดน เพื่อเปลี่ยนโฉมจากเมืองที่มีความขัดแย้งและความไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน ไปสู่เมืองที่มีความรักและความสามัคคี ประชาชนทุกเชื้อชาติและศาสนามีเป้าหมายและเห็นภาพอนาคตของการพัฒนาที่ตรงกัน นำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจที่จะสร้างเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับคนในพื้นที่ และเป็นแนวทางที่จะนำประชาชนในสามจังหวัดภาคใต้ชายแดนให้หลุดพ้นกับดักของการใช้ความรุนแรงจากการก่อเหตุความไม่สงบในพื้นที่ ไปสู่ความสุขและมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแบบก้าวหน้า เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 – 2564 และนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2560 - 2562 และการพัฒนาประเทศไทย 4.0 หรือ Thailand 4.0 สืบเนื่องไป